

da bi tej nečloveški zverini oskrbel primerno kazen, zagovarjal stražnika, naj priča, da on ni ničesar videl ali slišal. Tako so pri nas nekateri teh srbskih poveljnikov hujši in torej tudi večji škodljivci naše državne misli, nego njih tuji podložniki — Rusi! Bog nas obojih kmalu reši! Toda poprej še morebiti pride Drogenik ali tudi sam Pucelj k nam ogledat mejo ter nam povedati, da se nam blaženo dobro godi, kakor je Drogenik s tovariši-samostojneži trdil o naših vojaki v Srbiji. — Mi komaj čakamo nanj!

Kaj se je zgodilo novega pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Dne 1. in 2. junija smo obhajali dvojno poroko. Prvi Kraner. Posetila sta poročence poslanca Žebot in Roškar, katera sta v svojih prelepih napitnicah izražala svoje posebno veselje nad plemenito zabavo, na kateri sta si oddahnili od divjerazburkanega političnega življenja v Beogradu. Priporočala sta novoporočencem posebno, da naj vse svoje moči porabijo v to, da si bodo njihove rodbine ohranile slovensko in katoliško zvestost. Gostje so bili očarani o ljubeznivosti gg. poslancev. Za nove zvonove pri Sv. Jakobu se je načrtno 1700 kron. — Dne 2. junija smo spremili k pobitku znano kuharico po primicijah in na neštevilnih gostijah in drugih priložnostih, Mimiko Reismanovo. — Kot dolgoletno zvesto Marijino družbenico so nosile in spremljale na zadnji poti članice Marijine družbe. Več letin drugega ljudstva je pokazalo, kako je bila priljubljena vse povsod. Počivaj v miru zvesta hči Marijina!

Vzorna vas. Dopis iz Osluševca. Ta majhna vas, ki je borih 34 številc velja v vsakem oziru za eno najuglednejših v okolici. Tamkaj najdeš napredne gospodaje, solidne obrtnike, vsi pa se kavalirsko izkažejo. Nadar treba dati v dobrodelne namene ali pa bližnjemu pomagati ter imajo v obče smisel za napredek. Kar se tiče mlajših, velja tudi tem vso priznanje. Za cilj so si stavili izobrazbo ter imajo v to svrhu ustanovljeno izobraževalno društvo s precej bogato knjižnico, kjer se najdejo knjige gospodarske, zgodovinske, leposlovne in druge koristne vsebine. Na razpolago imajo okusno opremljeno čitalnico, katero prav radi posejajo tovariši iz sosednjega Formina, katerim se v tem oziru ne sme odrekati marljivosti in vztrajnosti. Da se pa kvari ugled in kali mir poštenim vaščanom, se je na binkoštni pondeljek priklatlilo par ničvrednih pobalinov iz Mačje vasi in čelu njim mlečezobi Murkovičev ter razupiti Roškar iz Gajevca, kateri so izžvali prepričanje in prepet. Dva dravno miroljubni domači fantje, so vendar bili prisiljeni poskrbeti, da je ta svojat dobila, kar je iskala ter so jo pognali čez Pesnico, da zamore v domači župniji rogovoliti in kazati svojo oliko. Po našem mnenju bi bilo najbolje, če se nimajo smisla za kaj podčudnega, pa jih naj doma starši zaprejo v hlev da vsaj ne bodo delali nemira, po drugi strani pa kradli čast vseskozi poštenim Osluševčanom. Pika!

Toča in inštalacija v Halozah. Od Sv. Trojice v Halozah zlasti iz občine Podlehnik nam poročajo: Dne 3. junija popoldan ob drugi uri je prihrumela silna nevihta s točo — debelo, kakor orehi — od ptujskega polja semkaj v naše revne Haloze. Toča je padala saj v Dolenskem vrhu gotovo pol ure, po drugih vrhovih krajše. Nalivi pa taki, da je pri vsem tem, da so bile povsod grabice narejene za odtok vode, je voda zemljo odnesla in z isto v nižini travišča in vso setev poblatila ter več ali manj uničila. Lani nas je suša silno oskodovala — no in letos pa že v drugič toča. — Davki pa vedno večji. Davkoplačevalci bomo skoraj popolnoma uničeni, ako se nam ne pomaga. — Dne 1. junija je bil tukaj pri Sv. Trojici v Halozah slovesno vmeščen č. g. Janko Baznik, bivši kaplan v Selnici ob Dravi, kot župnik to fare. Dvajset č. gg. sobratov iz petero dekanij ga je počastilo pri tej slovesnosti. Da, tudi selniški možje-postenjaki so mu izkazali svojo ljubezen in hvaležnost s tem, da so se iz daljne Selnice pripeljali k Sv. Trojici. Bog živel č. g. novega župnika mnogo let!

Silno neurje. Iz Slov. Bistrice poročajo: Pretekli petek je med nevihto udarilo na Devini v hišico J. Agreža, ki je do tal pogorela. Ker je bil posestnik slab zavarovan, je škoda velika in velika tudi revščina. — Na Binkoštno nedeljo popoldne je zopet razsajala tukaj nevihta s točo. Po toči prizadete so posebno občine Kovačavas, Ritoznaj, Sentovec, pa tudi Klopce in Gor. Polskava. Škoda je velika na polju in vinogradih. — Zadnji so posebno poškodovani vsled tega, ker je voda na nekaterih krajih odnesla zemljo. Bog nas varuj hudega vremena.

Strela je udarila pretekli petek v Makolah v prešo in viničarijo g. Bogdana Lendovšek, kaplana v Ločah, ter ju popolnoma upepelila. Sode in nekatere druge reči so rešili.

Strela jo je ubila. Iz Konjic nam pišejo: Na Binkoštno nedeljo popoldne med nevihto je udarila strela v hišo našega vrlega pristaša g. J. Pukl v Zrečah pri Konjicah. Mož in žena sta stala v veži in se pogovarjala. Naenkrat trešči v dimnik in žena se mrtva zgrudi pred svojega moža. Bila je poštena in pridna mati in gospodinja stara še le 34 let. Zapušča tri nepreskrbljene otroke. Bog daj dobri mamici večni mir in pokoj, blago rodbino pa tolaži ob bridki izgubi.

Pri nevihti pretečenega tedna je v fari Sv. Lenart in Sv. Anton v Slov. gor. strela na petih krajih udarila v razna poslopja ter napravila lastnikom ogromno škodo. Opozarjamo posestnike, naj ne zanemarjajo skrbi za zavarovanje, še stroške za tesarje ne krijejo, kje je pa drugo.

Razbojnik ustrelil samega sebe. Pred kakim dobrim mesecem je pobegnil iz mariborske kaznilnice nekaj Kampel. Kot begunca sta ga lovila dva žandarja, a je Kampel enega ustrelil in na to se je skrival po mariborski okolici dober teden dni. Žandarji so ga lovili in iskali, a zamanj. Kampel je bil tako drzen, da je delal izlete v Maribor, popival po gostinah in kupoval patrone za svoj revolver. Dne 6. t. m.

pa so ga žandarji, osem po številu izsledili v vasi Rogoza. Kampel je hotel pobegniti preko krompirjeve njive in eden od orožnikov je ustrelil za njim, ne da bi ga bil zadel. — Kampel je tudi streljal, a ko je videl, da je obkoljen od orožnikov, je nameril sebi v glavo, se ustrelil in bil takoj mrtev.

Za Kmetstvo zvezo so na gostiji Jožefa Golavšek in Zofke Lukmanove v St. Jurju ob Taboru gostje nabrali 973 kron! Bog povrnil!

Romanje k Mariji Pomagaj.

Če hočemo dobiti posebni vlak k Mariji Pomagaj, že moramo najpozneje do 22. junija vedeti število udeležencev. Zato pozivamo vse tiste, ki se romanja letos gotovo udeležijo, da se najpozneje do 20. junija javijo svojim župnim uradom. P. n. g. župnike in duhovnike pa uljudno prosimo, da to vernikom takoj to nedeljo razglasijo in zbirajo udeležence ter romarskemu odboru v Mariboru, Cirilova tiskarna, do 22. junija po dopisnici javijo skupno število romarjev. Vožnja bo stala letos za 50 odstotkov več kakor lani, ker namerava železnica zvišati cene od 1. julija naprej za 50 odstotkov. — Natančneje poročamo prihodnjic!

Gospodarstvo.

Ali ima res samo bogata gospoda pravico do lova?

Pri nas je še v veljavi stari štaj. lovski zakon, ki daje občinam pravico, da smejo dati občinska lovišča v najem ali v zakup domačinom ali pa izvršuje občina lov po svojem zaupniku. «Slovenski Gospodar» je v letošnji zimi prinesel dva strokovna članka v tem oziru. Povdarjamo, da štajerski lovski zakon ni bil ukinjen, oziroma spremenjen s prav nobeno naredbo ali zakonom. Veliko število občin je že lansko leto potom občinskih odborov in glasovanja občanov napravilo pravilne sklepe, da se občinski lovi ne dajo na javno dražbo, ampak se prepusti izvrševati lov po domačinih. Te sklepe so napravile občine radi tega, ker bogataši, verižniki in advokati iz mest hočejo za vsako ceno priti v posest lovišč. Kako ti gospodje potem vršijo lov v naših kmetijskih občinah, je znano. Ob času lova po mandraju drzni gospodje lovci iz mest kmetom poljske pridelke, lovijo po vinogradih, streljajo mačke in psevaruhe. Drugi so zopet taki, da prva leta lovskega zapisa zaredijo zajce in drugo divjačino v tako veliki meri, da ista dela ogromno škodo poljedelcem.

Okrajnih glavarstev, oziroma ministrstva za šume in rude (oddelek v Ljubljani) pa se je letos prišla posebna bolezen. Odbila so vse pravomočne sklepe občinskih odborov z motivacijo, da trpi občinska blagajna, ako lov ne pride na dražbo. Povdarjamo, da po določilih veljavnega lovskega zakona glavarstva nimajo pravice proglasiti pravilnih sklepov občinskih odborov kot neveljavne. Ako je občinski odbor zadostil zakonskim predpisom, okrajno glavarstvo prav nič ne briga, koliko dobi občina za lov. A nekateri politični uradniki so take pravilne sklepe naših proglasili kot neveljavne in so odločili, da se morajo lovišča oddati na javni dražbi. Take pritožbe dobivamo pred vsem iz: ptujskega, celjskega in mariborskega okraja. Prozorni namen tega protiljudskega postopanja je, da dobijo lovišča v zakup lovci iz bogatih protiljudskih krogov.

Lovišče je skupna imovina občanov in občinski odbori, izvoljeni pri občinskih volitvah, so zakoniti zastopniki občanov. Ne dajte si kratiti pravice, ki vam jo daje zakon. Uradniki, ki pa hočejo tako razlagati zakone, kakor jih razlagajo v zadevi zakupa lovišč, pa naj pomislijo, da je za državnega uradnika najslabše spričevalo, ako ne pozna zakonov, ali ako jih namenoma ne upošteva. Prizadete občinske urade pa pozivamo, da pošljejo takoj Tajništvu Slovenske ljudske stranke v Mariboru natančne podatke o protizakonitem postopanju okrajnih glavarstev. V zadevi zakupa lovišč. Podatki morajo biti opremljeni s točnimi dokazi.

Ob tej priliki opozarjamo, da bodo oblastne skupščine (deželni zbori), katere bomo volili še tekom letošnjega poletja, imele nalogo, da uredijo vprašanje občinskih lovišč. Na vsak način se ne more za celo državo skleniti enoten, centralističen lovski zakon. Razmere v Srbiji ali v Črni gori so stokrat drugačne, nego pri nas v Sloveniji. Zanimajmo se torej za volitve v oblastno skupščino in zahtevajmo, da bo ta skupščina kot naš deželni zbor reševala tudi vprašanje lovskega zakona.

Kedaj je treba škropiti vinograde? G. B. Skalicky je na to vprašanje obelodanil naslednje navodilo: Pri škropljenju vinogradov je na važnejše, da se vrši o pravem času. Osobito velja to o prvem in drugem škropljenju. Prvo škropljenje je treba izvršiti poprej, nego okuži peronospora trto po svojem prvem poletnem semenu (troših). Učenjak, ki se pečajo z biologijo (življenjslovjem) peronospora so dognali, da gre prva okužba od zemlje potom pomladnih trossov. Prvi izdatni in topli dež v drugi polovici meseca majnika vrže klice (pomladne trosse) peronospora na najspodnje liste trte, kjer se razvijajo in razmnože tekom 10—12 dni. To je inkubacijska (valitna) doba peronospora v tem času. Ako pade proti koncu te dobe zopet dež, razvije peronospora na spodnji strani okuženih listov poletne trosse in ti so še le nevarni splošni okužbi vinogradov. Predno ti poletni trossi okužijo trte, morajo biti trte proti njim zavarovane, to je poškropjene s strupeno bakreno soljo (galico, bosnapasto itd.), ki jim ne da izrasti. Kakor hitro izka-

le, jih strupena bakrena sol uniči. Dobro poškropljena trta je pred njimi varna. Škropljenje učinkuje torej le preventivno (zabranjevalno), ne pa kurativno (zdravilno). Letos je padel prvi izdatni dež 27. majnika. Ako bo po preteku 10—12 dni zopet deževalo, je pričakovati okrog 6. do 8. junija prve poletne trosse peronospora na najspodnejših listih trt, ki so vidni v obliki rahlih belih lis. Ti trossi okužijo vse trte v vinogradu in ko pade zopet dež, trossi izkale ter se zarastejo v notranjščino vseh zelenih trsnih delov, (listov, grozdov). Do takrat mora biti trta poškropljena. Vinogradniki, poškropite tedaj vse trte do 8. junija. Le če vlada suho vreme, čakate lahko tudi dalje, a na čez 10. junij. Drugo škropljenje sledi 14 dni za prvim, tretje tri tedne za drugim. Trikratno škropljenje zadostuje v normalnih letih popolnoma. V mokrem poletju škropimo v krajših presledkih štirikrat na leto. — B. Skalicky.

Zagrebski živinski trg. Na zagrebškem živinskem trgu ni prave živahnosti več, ker so cene živini preveč poskočile. Hrvatski kmet je tudi preko potrebe preskrbljen s pašo in ne goni svoje živine na sejem. Hrvatski živinski trg bo zopet oživel v avgustu in septembru in v tem času pričakujejo, da bodo znatno padle cene živini. Izvoz živine se je ustalil, ker je povpraševanje po mesu v letnih mesecih kot običajno padlo. Za Italijo so izvozili slovenski trgovci minuli teden iz Zagreba 100 komadov govede. Izvoz naše živine v Nemčijo miruje, ker doba za izvoz v Nemčijo traja od avgusta do januarja. Treba pa tudi omeniti, da se Nemci zelo zanimajo za našo živino in bo živinska trgovina v avgustu zelo oživila. Čehoslovaška se je pred kratkim še zelo zanimala za našo maslo, a je sedaj zamenjala našo maslo z ameriško, ki je znatno cenejša kot naša in stane 1 kg 16.5 čehoslovaških kron, med tem, ko bi stala naša maslo Čehoslovake 21 čehoslovaških kron. Živinske cene so se gibale minuli teden v Zagrebu po živi teži 1 kg sledeče: govedina prve vrste 40—44 K, druge vrste 32—36 K, tretje vrste 22—28 K. Svinjske cene 1 kg žive teže so bile: prve vrste 80—90 K, druge vrste 76—80 K, lažje svinje prve vrste 72—75 K, druge vrste 68—70 K. Težkih svinj sploh ni, ker je to blago že vse izvrženo.

Sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi v Maribor dne 2. junija 1922 se je pripeljalo 291 svinj, 4 koze in 2 ovci. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov komad 300—550 K, 7—9 tednov 600—700 K, 3—4 mesece 1300—1400 K, 4—6 mesece 1500—1600 K, 8—10 mesecev 2000—2500 K, eno leto stari komad 3000—3500 K, koze po 500—90 K, ovce pa 400—500 K.

Zagrebski žitni trg. Prošli teden so na zagrebškem žitnem trgu znatno poskočile cene žitu. Vzrok, da so se cene žitu dvignile je pač v tem, ker gredo vse žitne zaloge h koncu. Veliko pomanjkanje je v koruzi. Zdrave, dobre koruze sploh ni več dobiti na trgu. Minuli teden se je od nas žita izvozilo zelo malo. Pšenici je cena poskočila in so se gibale med 1600—1620 K. Treba pa tudi omeniti, da je povisana izvozna carina na pšenico. Najbolj je poskočila v ceni koruza. Koruza so plačevali začetkom prošlega tedna po 1270—1280 K, koncem tedna pa po 1340—1360 K. Rž prihaja na trg v velikih količinah in so je plačevali povprečno po 1400 K. Srbijanski ječmen so plačevali po 1280—1300 K. Cene ovsa so se gibale med 1260—1280 K. Moka se ni podražila, akoravno so poskočile žitne cene. Moka nularica se je gibala v ceni med 23.5—24.5 K 1 kg. Otrobi so bili po 700 do 720 K. Otrobi je bilo zelo mnogo na trgu, ker je izvoz otrobov še vedno zabranjen. Stanje setev je po naših južnih in zitorodnih krajih srednje. Po Hrvatskem so setve prilično dobre. V Slavoniji in virovitiški županiji sta pšenica in koruza zelo dobri. V Sremu in Vojvodini so setve slabše. Iz Vukovarja javljajo, da tamkaj kaže pšenica precej slabše. Zadnje dni so bili v Srbiji močni nalivi, ki so škodovali ovsemim in ječmenovim setvam.

Zatec, Č. S. R. dne 27. 5. 1922. Minuli teden smo imeli prav lepo, poletno vreme in tople noči. Včeraj je bilo nekoliko dežja, kateri je pa le nekaterim krajem prinesel zaželjeno mokroto, večina krajev je pa ostala brez nje. V rano obrezanih nasadih je rastlina popolnoma zdrava in že 2—3 m visoka, krepka in brez vsakega mrčesa. Precejšnji del po bolhaču oroženega okoliša se je toliko poravil, da se poganjki že privezujejo k drogom ali napeljujejo na žico, med tem ko je ena tretjina vse s hmeljem zasajene ploskve tako močno popadena po bolhaču, da je videti zla; v takih nasadih tudi rastlina ne bo kaj posebno obrodila. V mnogih krajih se je pokazal tudi hmeljski keber in ogreci, katera škodljivca glodata hmeljevo koreniko in tako slabita rastlino. Povprečno se mora reči, da je stanje zelo neenako; dasi se je nekoliko zboljšalo, je vendar še nezadovoljivo. Bolhača bi pregnale in prav izdatne padavine. Kupčija je zopet precej oživila in je hmelj napredoval ne le glede kakovosti, ampak tudi v ceni in sicer za 100 do 200 čehoslovaških kron pri 50 kg. Češki hmeljarji ne silijo več k prodaji, ker se nadejajo še boljših cen. Konečno razpoloženje in cene so čvrste. — Zveza hmeljarskih društev.

IV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec, Savinjska dolina, dne 1. 6. 1922. Vkljub ugodnemu vremenu se stanje hmeljskih nasadov ni bistveno spremenilo in se še vedno lahko označi kot dobro, če tudi neenako. Od našega zadnjega poročila ni deževalo in zjutranja temperatura je znašala povprečno nekoliko več kakor 8 stopinj R, kar rastlini ni bilo v korist. V posameznih krajih zahodnega ozemlja se je prikazal tudi bolhač, kateri pa ni povzročil posebne škode. Nekoliko mokrote in tople noči bi kaj ugodno uplivalo na razvoj hmeljske rastline.

Cena lesu. Kubični metre franko naloženo na vagon: Hrastovi hlodi prvovrstni po 2000—3200 K, drugovrstni 1000—1600 K, za furnire 3000—4400 K, fina hrastova roba 6000—7000 K, hrast za zrcalni rez 8000—11000 K, hrast izborni blago 11000—14000 K, hrastove deske do 5 cm debele 4000—6000 K, čez 5 cm debele 4800—5400 K. Bukovi hlodi prvovrstni 600—800 K, javorovi hlodi 2000—2400 K, jascenovi hlodi 2000—2400 K, breštovi hlodi 1600—2000 K, mehek tesan les 800—1200 K, mehek rezan les 1200—1800 K, brzojavni drogi 600—800 K, jamski les III. razreda 30—420 K, mehka drva 300—400 K, brezov les 600—900 K, jelšov les 500—700 K, lipov les 1200—2000 K, kostanjev les III. vrste 100 kg 350—420 K.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 236 do 240 in francoski frank 24.50 do 24.60 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 2—2.44, za 100 čehoslovaških kron 516 do 518, za 100 nemških mark 95—98 in za 100 laških Hrn 1320—1400 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1.82 centima (1 centim — 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone padla za 4 točke.